

KARTA CHARAKTERYSTYKI

MJ-101. MITASU GOLD SN 5W-30 ILSAC GF-5 100% SYNTHETIC

Wersja 15/1

Data przeglądu: 01.03.2018

Data druku: 01.04.2017

Zgodnie z Rozporządzeniem (EU) Nr.: 1907/2006

ROZDZIAŁ 1: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI / MIESZANINY SPÓŁKI / PRZEDSIĘBIORSTWA

Identyfikator produktu

Nazwa produktu: MJ-101. MITASU GOLD SN 5W-30 ILSAC GF-5 100%SYNTHETIC

Kod produktu: MJ-101

Nr. Karty Charakterystyki: MJ10116010189

Konsystencja produktu: Ciekły

Zidentyfikowane istotne zastosowania substancji, mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowanie substancji, mieszaniny: Olej silnikowy.
Szczegółowe informacje dotyczące stosowania znajdują się w karcie technicznej.

Dane szczegółowe dostawcy karty charakterystyki

Dostawca: MITASU OIL CORPORATION
1-2-9, Nishi Shimbashi, Minato-Ku
Tokyo, 105-003, Japan
Telephone: +81-3-5532-8187
Fax: +81-3-5532-8188

Adres e-mail: info@mitasuoil.co.jp

Numer telefonu: +81-3-5532-8187 (24 hours)

Dystrybutor: MitOil s.c.
Konotopa, ul. Uskok 22

Numer telefonu: +48 502 205 405
+48 601 076 790

Adres e-mail: mitoil@mitoil.pl

Numer telefonu alarmowego

+48 502 205 405: czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 08:00 – 16:00

+48 601 076 790: czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 08:00 – 16:00

ROZDZIAŁ 2: IDENTYFIKACJA ZAGROŻENIA

Klasyfikacja substancji lub mieszaniny.

Globalny Zharmonizowany System klasyfikacji (GHS):	Mieszanina
Działanie na narządy docelowe:	Toksyczność przy wdychaniu – Kategoria 1
Zagrożenie dla środowiska wodnego:	Toksyczność przewlekła – Kategoria 2
Działanie drażniące na skórę:	Podrażnienia skóry - Kategoria 2

Inne zagrożenia

Inne zagrożenia, które nie są objęte klasyfikacją:	Może powodować odłuszczenie skóry. Zastosowane składniki mogą zawierać niebezpieczne związki, które mogą powodować raka skóry. Brak informacji na temat spełnienia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenia REACH. Patrz informacje toksykologiczne, Rozdział 11 niniejszej karty charakterystyki.
--	--

Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożeń:

Hasło ostrzegawcze:	Niebezpieczeństwo
Ryzyko zagrożenia:	H304: Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią. H411: Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki. H315: Działa drażniąco na skórę.

Zapobiegawcze środki ostrożności

Zapobieganie:	P261: Unikać wdychania oparów. P264: Zmyć mydłem i dużą ilością wody lub użyć stosownego środka myjącego. P280: Używać rękawic ochronnych, odzieży ochronnej, ochrony oczu i twarzy. P273: Unikaj uwolnienia do środowiska.
Działanie:	P301 + P310 + P331: W PRZYPADKU POŁKNIECIA: natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub lekarzem. Nie wywoływać wymiotów. P391: Zebrać wyciek. P332+313: W przypadku podrażnienia skóry zgłosić się do lekarza. P362+364: Zanieczyszczoną odzież należy zdjąć i uprać przed ponownym użyciem.
Magazynowanie:	P405: Przechowywać w zamkniętych pojemnikach.
Utylizacja:	P501: Usuwać zawartość i opakowanie zgodnie lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i międzynarodowymi przepisami.
Dodatkowe informacje:	Karta Charakterystyki dostępna jest na stronie www.mitasuoil.com.pl

Specjalne wymagania dotyczące pakowania

Opakowanie powinny być dodatkowo zabezpieczone przed dziećmi:	Nie dotyczy.
Ostrzeżenie o zagrożeniach:	Nie dotyczy.

ROZDZIAŁ 3: SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Substancja, mieszanina: Chemicznie modyfikowany olej bazowy. Związki o właściwościach użytkowych.

Produkt / Nazwa składnika	%	Numer CAS	Numer indeksowy	Numer WE	Klasyfikacja Zagrożeń	Określenie ryzyka / Rodzaj zagrożenia
Destylaty (ropy naftowej) poddane lekkiej hydroweracji	60 - 100	64742-54-7	649-467-00-8	265-157-1	Nie sklasyfikowany	Nie dotyczy
Destylaty (ropy naftowej) poddane lekkiej hydroweracji	> 10	64742-55-8	649-468-00-3	265-158-7	Toksyczność przy wdychaniu – Kat.1	H304, P301+310, P331, P405
Hydrowerowane lekkie destylaty ropy naftowej	10 - 30	64742-49-0	649-328-00-1	265-151-9	Łatwopalna ciecz - Kat.4 Podrażnienia skóry – Kat.2	H227, H315, P210, P264, P280
Nafta (ropy naftowej) silnie hydrowerowana	50	64742-48-9	649-327-00-6	265-150-3	Toksyczność przy wdychaniu – Kat.1 Łatwopalna ciecz	H304, H225, P301+P310, P331, P210, P233, P240, P241, P242
Destylaty (ropy naftowej), odparafinowane rozpuszczalnikiem ciężkie parafin	10-15	64742-65-0	649-474-00-6	265-169-7	Nie sklasyfikowany	Nie dotyczy
Olej mineralny	60 - 100	Mieszanina *	-	-	Nie sklasyfikowany	Nie dotyczy
Kwas fosforowy, O, O-di-C1-14-alkilowe estry, sole cynku	0,5 - 2	68649-42-3	-	272-028-3	Podrażnienia skóry – Kat.2 Działa szkodliwie na	H315, H411
Długołańcuchowy salicylan alkilowy (sól wapniowa)	-	Poufny	-	-	Działa szkodliwie na organizmy wodne – Kat.3	H412
Kwasy naftenowe, sole cynku	1 - 5	12001-85-3	-	234-409-2	Uszkodzenie wzroku Kat.1 Przewlekła toksyczność Kat. 2	P273, P280, P310 P305+P351+P338, P501 / H303, H315, H318, H411, H401
Difenyloamina	0,1 - 1	122-39-4	612-026-00-5	204-539-4	-	-
Etylenodiamina	0,1 - 1	107-15-3	612-006-00-6	203-468-6	-	-
Alkilofenol	0,1 - 1	Prawnie zastrzeżony	-	-	-	-
2,6-Di-tert-butylphenol	0,1 - 1	128-39-2	-	204-884-0	-	-
Długołańcuchowe aminy alkarylowe	0,5 – 1,5	Tajemnica handlowa	-	-	Zagrożenie dla wody Cat.4	P501 / H413
Ditiofosforan alkilowo-cynkowy	0,5 – 1,5	84605-29-8	-	283-392-8	Uszkodzenie wzroku Kat.1 Toksyczność przewlekła Kat.2	P273, P280, P310 P305+P351+P338, P501 / H303, H315, H318, H411.

*Olej mineralny zawarty w tym produkcie może być opisany przez jeden lub więcej Numerów CAS: 64742-54-7, 64742-65-0, 64742-55-8, and 64742-56-9.

Nie istnieją żadne składniki, które w ramach obecnej wiedzy dostawcy oraz w stosownych stężeniach są sklasyfikowane jako niebezpieczne dla zdrowia lub środowiska a zatem nie wymagają zgłoszenia w tym rozdziale.

Najwyższe dopuszczalne stężenia, jeśli są dostępne, wymienione są w Rozdziale 8.

ROZDZIAŁ 4: PIERWSZA POMOC

Opis środków pierwszej pomocy

Kontakt z oczami:	W przypadku kontaktu z oczami, natychmiast przepłukać dużą ilością wody przez co najmniej 15 minut. Zachować szeroko otwarte oczy. Usunąć soczewki kontaktowe. Zgłosić się do lekarza.
Kontakt ze skórą:	Zmyć mydłem i dużą ilością wody lub użyć stosownego środka myjącego. Natychmiast zdjąć zanieczyszczoną odzież i obuwie. Zgłosić się do lekarza jeżeli wystąpi podrażnienie.
Wdychanie:	W przypadku wdychania, wyjść na świeże powietrze. W przypadku wystąpienia objawów zgłosić się do lekarza.
Spożycie:	Nie wywoływać wymiotów jeśli nie jest to zalecane przez lekarza. W przypadku wystąpienia objawów natychmiast zgłosić się do lekarza.
Ochrona osób udzielających pierwszej pomocy:	Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym.

Najważniejsze objawy i skutki, zarówno ostre jak i opóźnione

Więcej informacji na temat skutków i objawów zdrowotnych zawiera Rozdział 11.

Wskazania dotyczące wszelkiej, natychmiastowej pomocy lekarskiej i specjalistyczne leczenie.

Leczenie powinno być ogólnie objawowe i ukierunkowane na złagodzenie wszelkich skutków.

ROZDZIAŁ 5: POSTĘPOWANIE W RAZIE POŻARU

Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze:	W przypadku pożaru używać gaśnicy pianowej, dwutlenku węgla lub rozpylonej cieczy.
Nieodpowiednie środki gaśnicze:	Nie używać strumienia wody.

Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Zagrożenia ze strony substancji lub mieszaniny:	W ogniu lub w stanie ogrzanym nastąpi zwiększenie ciśnienia i pojemnik może się rozzerwać.
Niebezpieczne produkty spalania:	Produkty spalania mogą zawierać: tlenki węgla (CO, CO ₂) (tlenek węgla, dwutlenek węgla).

Porady dla strażaków

Specjalne środki ostrożności dla straży pożarnej:	Szybko izoluj miejsce, usuwając wszystkie osoby z najbliższej okolicy, jeśli wybuchł pożar. Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym.
Specjalne wyposażenie ochronne dla straży pożarnej:	Strażacy powinni nosić odpowiednie urządzenia ochronne i indywidualne aparaty powietrzne (SCBA) z maską twarzą, działające w trybie dodatniego ciśnienia. Odzież dla strażaków (w tym kasków, butów ochronnych i rękawic) zgodnych z normą europejską EN 469 zapewni podstawowy poziom ochrony przed środkami chemicznymi

ROZDZIAŁ 6: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury awaryjne

Dla osób niepotrzebujących nagłej pomocy:	Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym. Opuścić miejsce zagrożenia. Zatrzymaj osoby trzecie przed wejściem w strefę zagrożenia. Nie dotykać ani nie przechodzić przez rozlaną substancję. Podłoże może być śliskie. Zachować ostrożność aby uniknąć upadku. Założyć odpowiedni sprzęt ochrony osobistej.
Dla ratowników:	Jeśli wymagane jest specjalne ubranie w celu usunięcia rozlanej substancji, należy zapoznać się z informacjami w ROZDZIALE 8 dotyczącymi odpowiednich i nieodpowiednich materiałów. Zobacz także ROZDZIAŁ „Dla osób bez nagłej pomocy”.
Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:	Unikać rozprzestrzeniania się rozlanej substancji i jego spływania do gleby, rzek i

kanalizacji. Powiadomić właściwe służby, jeśli produkt spowodował zanieczyszczenie środowiska (kanalizacja, rzeki, gleba lub powietrze).

Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się produktu i czyszczenia

Mały wyciek: Zatrzymać wyciek bez narażenia zdrowia. Przenieść pozostałe opakowania z miejsca wycieku. Zebrać za pomocą obojętnego materiału i umieścić w stosownym pojemniku na odpady. Utylizować przez licencjonowanego kontrahenta.

Duże rozlanie: Zatrzymać wyciek bez narażenia zdrowia. Przenieść pozostałe opakowania z miejsca wycieku. Unikać przedostania się do kanalizacji, cieków wodnych, piwnic, parków. Zbierać i składować rozlany produkt materiałami niepalnymi, chłonnymi np. piaskiem, ziemią, wermikulitem lub ziemią okrzemkową i umieścić w stosownym pojemniku na odpady. Utylizować przez licencjonowanego kontrahenta.

Odniesienia do innych ROZDZIAŁÓW

Informacje o kontaktach w nagłych wypadkach można znaleźć w ROZDZIALE 1

Patrz ROZDZIAŁ 5 o środkach gaśniczych

Informacje na temat odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej podano w ROZDZIALE 8

Więcej informacji na temat środków ostrożności w zakresie ochrony środowiska podano w ROZDZIALE 12

Więcej informacji na temat utylizacji odpadów podano w ROZDZIALE 13

ROZDZIAŁ 7: OBSŁUGA I PRZECHOWYWANIE

Środki ostrożności dotyczące bezpiecznej obsługi

Środki ochronne: Założyć odpowiedni sprzęt ochrony osobistej.

Porady dotyczące higieny pracy: Jedzenie, picie i palenie powinno być zabronione w miejscach, w których ten produkt jest obsługiwany, przechowywany i przetwarzany. Umyć dokładnie ręce po użyciu. Przed wejściem do jadalni należy zdjąć skażoną odzież i sprzęt ochronny. Dodatkowe informacje dotyczące środków higieny znajdują się w ROZDZIALE 8.

Warunki bezpiecznego magazynowania i wszelkie niezgodności: Przechowywać zgodnie z lokalnymi przepisami. Magazynować w suchym, chłodnym i dobrze wentylowanym miejscu z dala od niekompatybilnych materiałów (patrz ROZDZIAŁ 10). Przechowywać z dala od ciepła i bezpośredniego światła słonecznego. Opakowania przechowywać szczelnie zamknięte i zabezpieczone, aż będzie gotowy do użycia. Pojemniki, które zostały otwarte, muszą być dokładnie zamknięte i przechowywane w pozycji pionowej, aby zapobiec wyciekom. Magazynować tylko w oryginalnych opakowaniach. Nie przechowywać w pojemnikach zastępczych.

Nie pasujący: Narażenie na działanie długotrwałą podwyższoną temperaturę.

Szczególne zastosowanie (-a) końcowe

Zalecenia: Patrz ROZDZIAŁ 1 i 2 oraz stosowne informacje jeśli mają zastosowanie.

ROZDZIAŁ 8: KONTROLA NARAŻENIA / OCHRONA OSOBISTA

Parametry kontrolne

Granice narażenia zawodowego

Nazwa składnika	ACGIH TLV (USA)	OSHA - PEL	Limity w miejscu pracy EH40 (UK)	NDS NDSCh NDSF
Mieszanina silnie hydorafinowanego i hydrokrakowanego oleju bazowego	TWA: 5 mg/m ³ 8 godzin. 10 mg/m ³ STEL (jak mgła olejowa)	Niedostępne	TWA: 5 mg/m ³ 8 godzin. 10 mg/m ³ STEL (jak mgła olejowa)	5 mg/m ³ - -

Specyficzne dla pewnych składników, które mogą być używane podczas selekcji, inne komponenty mogą być obecne, ale wytwarzane są pary lub pyły. W związku z tym określone OEL mogą nie mieć zastosowania do produktu jako całości

Nazwa składnika	Limity narażenia
Destylaty (ropa naftowa), ciężkie parafinowe traktowane wodorem	ACGIH TLV (Stany Zjednoczone). TWA: 5 mg / m ³ 8 godzin. Wydano / Aktualizowano: 11/2009 Postać: frakcja do inhalacji
Olej bazowy - nieokreślony	ACGIH TLV (Stany Zjednoczone). TWA: 5 mg / m ³ 8 godzin. Wydano / Aktualizowano: 11/2009 Postać: frakcja do inhalacji
Destylaty ciężkie parafinowe (ropa naftowa), odparafinowane rozpuszczalnikiem	ACGIH TLV (Stany Zjednoczone). TWA: 5 mg / m ³ 8 godzin. Wydano / Aktualizowano: 11/2009 Postać: frakcja do inhalacji

Zalecane procedury monitorowania: W przypadku, gdy produkt zawiera składniki o limitach narażenia, może być wymagana ochrona osobista w miejscu pracy lub monitorowanie biologiczne w celu określenia skuteczności wentylacji lub innych środków kontrolnych i/lub konieczność użycia urządzeń ochrony dróg oddechowych. Należy odnieść się do odpowiednich norm monitorowania. Należy również zwrócić uwagę na krajowe wytyczne dotyczące metod oznaczenia substancji niebezpiecznych.

Poziom narażenia: Nie dostępny DNEL / DMEL.

Przewidywane stężenie niepożądane: Brak skutków (PNECs)

Kontrola narażenia

Odpowiednie techniczne środki kontroli: Zapewnić wentylację wyciągową lub inne rozwiązanie techniczne, aby utrzymać stężenie w powietrzu poniżej dopuszczalnych wartości. Wszystkie działania związane z chemikaliami powinny być oceniane pod kątem ich zagrożeń dla zdrowia, aby zagwarantować, że narażenia są odpowiednio kontrolowane. Osobisty sprzęt ochronny powinien być rozpatrywany tylko wtedy, gdy inne formy środków kontrolnych (np. kontrole inżynierskie) zostały odpowiednio ocenione. Osobisty sprzęt ochronny powinien być zgodny z odpowiednimi normami, być odpowiedni do użycia, być w dobrym stanie i odpowiednio utrzymywany. W celu uzyskania porad dotyczących wyboru i odpowiednich standardów, należy zasięgnąć porady dostawcy sprzętu ochrony osobistej. W celu uzyskania dalszych informacji skontaktuj się z krajową organizacją norm. Ostateczny wybór sprzętu ochronnego zależy od oceny ryzyka. Ważne jest, aby zapewnić zgodność wszystkich elementów wyposażenia ochrony osobistej.

Kontrola narażenia środowiska: Emisje z urządzeń wentylacyjnych i roboczych należy sprawdzać, aby zapewnić ich bezpieczeństwo, czy spełniają wymagania przepisów dotyczących ochrony środowiska. W niektórych przypadkach konieczne jest spryskiwanie, filtrowanie lub modyfikację dymów, w urządzeniach procesowych, aby zmniejszyć emisję do dopuszczalnych poziomów.

Indywidualne środki ochrony

Środki higieniczne: Dokładnie umyć ręce, przedramiona i twarz po pracy z produktami chemicznymi, przed jedzeniem, paleniem i korzystaniem z toalety oraz pod koniec okresu pracy. Upewnij się, że stanowiska do przemywania oczu i prysznic bezpieczeństwa znajdują się w pobliżu stanowiska pracy.

Ochrona dróg oddechowych: Przy niewystarczającej wentylacji nosić odpowiedni sprzęt do oddychania. Właściwy wybór ochrony dróg oddechowych zależy od rodzaju chemikaliów, warunków pracy i użytkowania oraz stanu sprzętu oddechowego. Należy opracować procedury bezpieczeństwa dla każdego zamierzonego zastosowania. Sprzęt ochrony dróg oddechowych powinien zatem zostać wybrany w porozumieniu z dostawcą / producentem oraz z pełną oceną warunków pracy.

Ochrona oczu / twarzy: Nie wymaga się specjalnej ochrony, chociaż dobrym zwyczajem jest stosowanie okularów ochronnych z osłonami bocznymi a w przypadku zagrożenia rozpryskiwaniem - pełnej osłony głowy, twarzy i szyi.

Ochrona rąk: Nosić rękawice ochronne, jeśli istnieje prawdopodobieństwo długotrwałego lub powtarzającego się kontaktu. Nosić rękawice odporne chemicznie, zalecane: rękawice nitrylowe. Dobór rękawic ochronnych zależy od obsługiwanych substancji, warunków pracy i użytkowania oraz jakości rękawic (nawet najlepsza odporna chemicznie rękawica może zostać uszkodzona przez chemikalia). Większość rękawiczek zapewnia tylko krótki czas ochronny i będzie trzeba je wyrzucić i wymienić. Ponieważ specyficzne środowiska pracy i praktyki związane z obsługą materiałów różnią się, należy opracować procedury bezpieczeństwa dla każdego przeznaczenia. W związku z tym należy wybrać rękawice w porozumieniu z dostawcą / producentem oraz z pełnym poszanowaniem warunków pracy.

Informacje ogólne:

Ponieważ specyficzne środowiska pracy i praktyki obchodzenia się z materiałami różnią się, należy opracować procedury bezpieczeństwa dla każdego zamierzonego zastosowania. Prawidłowy wybór rękawic ochronnych zależy od rodzaju chemikaliów, z którymi się obchodzisz, oraz warunków pracy i użytkowania. Większość rękawic zapewnia ochronę przez ograniczony czas, zanim zostaną wyrzucone i wymienione (nawet najlepsze chemicznie odporne rękawice ulegną zniszczeniu po wielokrotnym narażeniu na chemikalia).

Rękawice powinny być wybierane w porozumieniu z dostawcą / producentem i biorąc pod uwagę pełną ocenę warunków pracy.

Zalecane: rękawice nitrylowe.

Czas przełomowy:

Dane dotyczące czasu przebicia są generowane przez producentów rękawic w warunkach badań laboratoryjnych i przedstawiają, jak długo rękawica może zapewniać skuteczną odporność na przenikanie. Ważne jest, aby podczas stosowania zaleceń czasu przełomowego uwzględnić rzeczywiste warunki w miejscu pracy. Zawsze należy skonsultować się z dostawcą rękawic w celu uzyskania aktualnych informacji technicznych o czasach przełomowych dla zalecanego typu rękawicy.

Nasze zalecenia dotyczące doboru rękawic są następujące:

Stały kontakt:

Rękawice o minimalnym czasie przenikania wynoszącym 240 minut lub > 480 minut, jeśli można uzyskać odpowiednie rękawice. Jeśli odpowiednie rękawice nie są dostępne, aby zapewnić taki poziom ochrony, rękawice o krótszym czasie przebicia mogą być dopuszczalne, o ile ustalone i przestrzegane będą odpowiednie procedury konserwacji i wymiany rękawic.

Ochrona krótkotrwała / ochrona przed rozpryskami:

Zalecane czasy przełomu jak powyżej. Uznaje się, że do krótkotrwałych, przejściowych narażeń, można zwykle stosować rękawice o krótszym czasie przełomu. Dlatego należy określić i rygorystycznie przestrzegać odpowiednich zasad konserwacji i wymiany.

Grubość rękawicy:

Do ogólnych zastosowań zalecamy rękawice o grubości zazwyczaj przekraczającej 0,35 mm.

Należy podkreślić, że grubość rękawicy niekoniecznie jest dobrym wyznacznikiem odporności rękawic na określoną substancję chemiczną, ponieważ skuteczność przenikania rękawicy będzie zależała od dokładnego składu materiału rękawicy. Dlatego dobór rękawic powinien być oparty na uwzględnieniu wymagań zadania i wiedzy o czasach przełomu. Grubość rękawic może się również różnić w zależności od producenta rękawic, rodzaju rękawicy i modelu rękawicy. Dlatego dane techniczne zawsze powinny być brane pod uwagę, aby zapewnić wybór najbardziej odpowiednich rękawic do danego zadania.

Uwaga:

W zależności od wykonywanej czynności, do wykonania określonych zadań mogą być wymagane rękawice o różnej grubości. Na przykład:

Cieńsze rękawice (do 0,1 mm lub mniej) mogą być wymagane tam, gdzie wymagany jest wysoki poziom manualnej zręczności. Jednak te rękawice zapewnią jedynie krótkotrwałą ochronę i zwykle są przeznaczone tylko do jednorazowego użytku, a następnie są usuwane.

Grubsze rękawice (do 0,3 mm lub więcej) mogą być wymagane w przypadku

ryzyka mechanicznego (jak również chemicznego), tj. tam, gdzie występuje ryzyko tarcia lub przebicia.

Skóra i ciało: Używanie odzieży ochronnej jest dobrą praktyką przemysłową. Użycie odzieży ochronnej jest dobrą praktyką przemysłową. Osobisty sprzęt ochronny dla ciała powinien być dobrany w zależności od wykonanego zadania i związanych z nim zagrożeń oraz powinien być zatwierdzony przez specjalistę przed przystąpieniem do obsługi tego produktu. Kombinezony z bawełny lub poliestru / bawełny zapewnią jedynie ochronę przed lekkim zanieczyszczeniem powierzchniowym, które nie będzie przesiąkać na skórę. Kombinezony powinny być regularnie prane. Gdy ryzyko narażenia skóry jest wysokie (na przykład podczas usuwania wycieków lub istnieje ryzyko rozprysków), wymagane będą fartuchy odporne na chemikalia i / lub nieprzepuszczalne chemiczne kombinezony i buty.

Kontrola narażenia środowiska: Emisje z urządzeń wentylacyjnych i roboczych należy sprawdzać, aby upewnić się, że spełniają wymagania przepisów dotyczących ochrony środowiska. W niektórych przypadkach konieczne będą skrubery, filtry lub modyfikacje inżynierskie urządzeń procesowych w celu zmniejszenia emisji do akceptowalnego poziomu.

ROZDZIAŁ 9: WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Informacje o podstawowych właściwościach fizycznych i chemicznych.

Wygląd:	B & C
Stan fizyczny:	Ciekły
Kolor (ASTM D1500):	<2,5
Zapach:	Niedostępne
Próg zapachu:	Niedostępne
pH:	Niedostępne
Temp. topnienia / punkt zamarzania:	Niedostępne
Temperatura wrzenia:	Niedostępne
Temp. płynięcia (ASTM D97), (°C):	- 39
Temp. zapłonu (ASTM D92), (°C):	216
Szybkość parowania:	Niedostępne
Palność (ciało stałe, gaz):	Niedostępne
Górna / dolna palność:	Niedostępne
Prężność par:	Niedostępne
Gęstość pary:	Niedostępne
Gęstość względna:	Niedostępne
Gęstość (ASTM D4052) w 15°C:	0.8436
Rozpuszczalność:	Nierozpuszczalny w wodzie
Współczynnik podziału n-:	>3
Temperatura samozapłonu:	336
Temperatura rozkładu:	Niedostępne
Lepkość kinematyczna przy 40°C (ASTM D445):	52,74
Lepkość kinematyczna przy 100°C (ASTM D445):	9,59
Właściwości wybuchowe:	Niedostępne
Właściwości utleniające:	Niedostępne
Inne informacje:	Brak dodatkowych informacji.

ROZDZIAŁ 10: STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

- Reaktywność:** Brak danych testowych dotyczących tego produktu. Aby uzyskać dodatkowe informacje, patrz ROZDZIAŁ 7 – warunki których należy unikać i niezgodne materiały.
- Stabilność chemiczna:** Produkt jest stabilny.
- Możliwość wystąpienia niebezpiecznych reakcji:** W normalnych warunkach przechowywania i użytkowania nie występują niebezpieczne reakcje. W normalnych warunkach przechowywania i użytkowania, nie wystąpi niebezpieczna polimeryzacja.
- Warunki do uniknięcia:** Unikaj wszystkich możliwych źródeł zapłonu (iskier lub płomienia).
- Niezgodne materiały:** Reaktywny lub niezgodny z następującymi materiałami: materiały utleniające.
- Niebezpieczne produkty rozkładu:** W normalnych warunkach magazynowania i użytkowania, nie wytwarzają się niebezpieczne produkty rozkładu.

ROZDZIAŁ 11: INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Szacunki toksyczności ostrej

Droga narażenia	Wartość ATE
Niedostępne	200 000

Prawdopodobne drogi narażenia: Przewidywane drogi narażenia: skóra, wdychanie

Potencjalne ostre działanie na zdrowie

- Wdychanie:** Wdychanie oparów w warunkach otoczenia nie jest zwykle problemem z powodu niskiego ciśnienia par.
- Przyjmowanie pokarmu:** Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Kontakt ze skórą:** Łuszczenie skóry. Może powodować wysuszenie i podrażnienie skóry.
- Kontakt z oczami:** Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

Objawy związane ze specyfiką fizyczną, chemiczną i toksykologiczną

- Wdychanie:** Brak konkretnych danych
- Przyjmowanie pokarmu:** Brak konkretnych danych
- Kontakt ze skórą:** Do poważnych objawów można zaliczyć: podrażnienie, suchość, krakowanie – rozkład termiczny
- Kontakt z oczami:** Brak konkretnych danych

Opóźnione i natychmiastowe efekty, a także skutki przewlekłe w krótkim i długotrwałym narażeniu

- Wdychanie:** Nadmierne narażenie na wdychanie kropelek lub aerozoli w powietrzu może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
- Spożycie:** Połknięcie dużych ilości może powodować nudności i biegunkę.
- Kontakt ze skórą:** Długotrwały lub powtarzający się kontakt może uszkodzić skórę i prowadzić do podrażnienia i / lub zapalenia skóry.
- Kontakt z oczami:** Istnieje potencjalne ryzyko przejściowego pieczenia i zaczerwienienia oczu.

Potencjalne przewlekłe skutki zdrowotne

- Ogólne:** Używane oleje. Produkty spalania powstałe w wyniku pracy silników spalinowych zanieczyszczają oleje podczas użytkowania. Używany olej silnikowy może zawierać niebezpieczne składniki, które mogą powodować raka skóry. Dlatego też należy unikać częstego lub długotrwałego kontaktu ze wszystkimi rodzajami olejów smarowych i utrzymywać wysoki standard higieny osobistej.
- Rakotwórczość:** Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Mutagenność:** Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Efekty rozwojowe:** Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Wpływ na płodność:** Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

ROZDZIAŁ 12: INFORMACJE EKOLOGICZNE

Toksyczność

Zagrożenie dla środowiska:	Nie zaklasyfikowany jako niebezpieczny. Na podstawie danych dostępnych dla tego lub związanych z nim materiałów.	
Trwałość i zdolność rozkładu:	Oczekuje się biodegradacji.	
Zdolność do bioakumulacji:	Produkt ten prawdopodobnie nie ulegnie bioakumulacji w łańcuchach żywnościowych w:	
	96 godzin LC50 (dla ryb), mg / l	> 1000
	48 godzin EC50 (dla skorupiaków), mg / l	> 1000
	72 lub 96 godzin ErC50 (dla glonów), mg / l	> 1000

Mobilność w glebie

Współczynnik podziału gleba / woda:	Niedostępne
Ruchliwość:	Rozlany może przeniknąć do gleby, powodując skażenie wód podziemnych.

Wyniki oceny PBT i vPvB

Trwały, biokumulatywny i toksyczny:	Niedostępne
Bardzo trwały i bardzo biokumulatywny:	Niedostępne

Inne działania niepożądane

Inne informacje ekologiczne: Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

ROZDZIAŁ 13: UWAGI DOTYCZĄCE UTYLIZACJI

Metody usuwania: W miarę możliwości unikać lub minimalizować wytwarzanie odpadów. Istotne ilości odpadów pozostałe po użyciu nie powinny być usuwane do kanalizacji, ale poddawane obróbce w odpowiedniej instalacji utylizacyjnej. Pozbądź się nadwyżek i produktów nie podlegających recyklingowi przez licencjonowanego kontrahenta. Utylizacja tego produktu, roztworów i produktów ubocznych powinna w każdym czasie być zgodna z wymaganiami ochrony środowiska i utylizacji odpadów oraz wszelkimi wymogami władz regionalnych w zakresie oclenia. Opakowania odpadów należy poddać recyklingowi. Spalanie powinno być rozpatrywane tylko wtedy, gdy recykling nie jest wykonalny. Ten materiał i jego pojemnik muszą być usunięte w bezpieczny sposób. Puste pojemniki mogą zachowywać resztki produktu. Unikać rozprzestrzeniania się rozlanej substancji i unikać kontaktu z glebą, ciekami wodnymi i kanalizacją.

Metody unieszkodliwiania odpadów: O ile to możliwe, zorganizuj produkt do recyklingu. Usuwać przez upoważnioną osobę / licencjonowaną firmę utylizującą odpady zgodnie z lokalnymi przepisami.

Niebezpieczne odpady: Tak

Europejski katalog odpadów (EWC)

Kod odpadu	Oznaczenie odpadu
13 02 06	Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smary

Jednak odstępstwo od zamierzonego zastosowania i / lub obecność ewentualnych zanieczyszczeń może wymagać przypisania przez użytkownika końcowego alternatywnego kodu utylizacji odpadów.

Opakowanie

Metody unieszkodliwiania: O ile to możliwe, zorganizuj produkt do recyklingu. Usuwać przez upoważnioną osobę / licencjonowaną firmę utylizującą odpady zgodnie z lokalnymi przepisami.

Specjalne środki ostrożności: Ten materiał i jego pojemnik należy utylizować w bezpieczny sposób. Puste pojemniki lub wkładki mogą zatrzymywać pozostałości produktu. Unikać rozproszenia rozlanego materiału i sptywania oraz kontaktu z glebą, drogami wodnymi, kanalizacją i kanalizacją.

ROZDZIAŁ 14: INFORMACJE O TRANSPORCIE

Normy (zgodnie z klasyfikacją ADR): Ten materiał nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny w świetle przepisów ADR.

IMDG: Ten materiał nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny zgodnie z przepisami IMDG.

IATA (mogą obowiązywać odstępstwa między krajami): Ten materiał nie jest sklasyfikowany jako niebezpieczny zgodnie z przepisami IATA lub musi być zgodny z wymogami obowiązującymi w danym kraju.

	IMDG		IATA	
Numer UN	Niedostępne		Niedostępne	
Prawidłowa nazwa przewozowa UN	-		-	
Transportowe klasy zagrożenia	-		-	
Grupa pakowania	-		-	
Zagrożenia środowiskowe	Niedostępne		Niedostępne	
Informacje dodatkowe	-		-	
Numer UN	ADR / RID Niedostępne	ADN Niedostępne	IMDG Niedostępne	IATA Niedostępne
Prawidłowa nazwa przewozowa UN	-	-	-	-
Transportowe klasy zagrożenia	-	-	-	-
Grupa pakowania	-	-	-	-
Zagrożenia środowiskowe	-	-	-	-
Informacje dodatkowe	-	-	-	-

Szczególne środki ostrożności dla użytkowników: Niedostępne

ROZDZIAŁ 15: INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW

Przepisy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska dla substancji lub mieszaniny

Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U.2011 nr 63 poz.322; Dz.U. 2012r. nr 0 poz. 908, Dz.U.2015 nr 0 poz. 675; Dz.U.2018 poz.143).

Rozporządzenie (WE) nr1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (sprostowanie Dz.Urz.L136 z 29.5.2007 z późn. zmianami)

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) z późniejszymi zmianami

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.Urz.UE L Nr 353 z 31.12.2008 z późn. zmianami)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1018; Dz.U. 2014 nr 0 poz. 6)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (Dz.U. 2012 nr 0 poz.445; Dz.U. 2014 nr 0 poz.145)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i

natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2014r. poz.817)

Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. z 2005 r. Nr 259, poz. 2173)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2003r. Nr 169, poz.1650; z 2007r. Nr 49, poz. 330; z 2008 r. Nr 108, poz. 690; z 2011 r. Nr 173 poz. 1034)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U. z 2005r. Nr 11, poz. 86; z 2008r. Nr 203, poz. 1275)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 21 z póź. zmianami).

Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 888).

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz.U. z 2009r. Nr 178, poz.1380; z 2010r. Nr 57, poz. 353; Dz. U. z 2012r. Nr 0, poz. 908; Dz.U. z 2013r. Nr 0, poz. 1635)

Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. z 2011r. Nr 227, poz. 1367, Nr 244, poz.1454)

Umowa Europejska dotycząca Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów Niebezpiecznych ADR (zał. do Dz.U. z 2013r. Nr 0, poz. 815)

Oświadczenie Rządowe z dnia 28 maja 2013r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r. (Dz.U. 2013 Nr 0 poz. 815)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2014 nr 0 poz. 1800)

Rozporządzenie UE (WE) nr 1907/2006 (REACH)

Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy:	Żaden z komponentów nie jest na liście.
Przepisy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska dla produktu:	Brak znanych szczególnych krajowych i / lub regionalnych przepisów dotyczących tego produktu (w tym jego składników).
Rozporządzenie zgodne z innym statusem REACH:	W celu uzyskania informacji na temat statusu tego produktu w systemie REACH należy skontaktować się z przedstawicielem firmy, zgodnie z Rozdziałem 1.
Wykaz w Stanach Zjednoczonych (TSCA 8b):	Wszystkie składniki są wymienione lub wyłączone.
Wykaz w Australii (AICS):	Wszystkie składniki są wymienione lub wyłączone.
Wykaz w Kanadzie:	Wszystkie składniki są wymienione lub wyłączone.
Wykaz w Chinach (IECSC):	Co najmniej jednego elementu nie ma na liście.
Wykaz w Japonii (ENCS):	Wszystkie składniki są wymienione lub wyłączone.
Wykaz w Korei (KECI):	Wszystkie składniki są wymienione lub wyłączone.
Wykaz w Filipinach (PICCS):	Wszystkie składniki są wymienione lub wyłączone.
Ocena bezpieczeństwa chemicznego:	Ten produkt zawiera substancje, dla których sporządzono oceny bezpieczeństwa chemicznego.

ROZDZIAŁ 16: INNE INFORMACJE

Skróty i akronimy:	ADN – europejskie przepisy dotyczące międzynarodowego przewozu towarów niebezpiecznych drogami wodnymi i śródlądowymi. ADR – europejska umowa dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych. ATE - Oszacowanie toksyczności ostrej. BCF - Wsółczynnik biokoncentracji. CAS – amerykańska instytucja identyfikująca substancje chemiczne. CLP - rozporządzenie dotyczące klasyfikacji, oznakowania i pakowania [Rozporządzenie (WE) nr. 1272/2008]. CSA - Ocena bezpieczeństwa chemicznego. CSR - Raport bezpieczeństwa chemicznego. DMEL - Pochodny poziom minimalnego efektu. DNEL = Pochodny poziom bez efektu.
--------------------	--

DPD - Dyrektywa o niebezpiecznych preparatach [1999/45/EC].
 DSD - Dyrektywa o niebezpiecznych substancjach [67/548/EEC].
 EINECS - Europejski spis istniejących substancji chemicznych handlowych. ES - Scenariusz narażenia.
 EUH statement = CLP-specific - Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia.
 EWC - Europejski Katalog Odpadów.
 GHS - Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów.
 IATA - Międzynarodowe Stowarzyszenie Transportu Lotniczego.
 IBC - Pojemnik zbiorczy pośredni.
 IMDG - Międzynarodowe morskie towary niebezpieczne.
 Log Pow - Logarytm współczynnika podziału oktanol / woda. MARPOL 73/78 - Międzynarodowa konwencja o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki z 1973 r., Zmieniona protokołem z 1978 r. ("Marpol" - zanieczyszczenie morza).
 OECD = Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.
 PBT - Trwały, biokumulatywny i toksyczny.
 PNEC - Przewidywane stężenie niepożądane.
 RID - Przepisy dotyczące międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych.
 RRN - Numer rejestracyjny REACH.
 SADT - Temperatura samozapłonu.
 SVHC - Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy.
 STOT-RE - Toksyczność dla konkretnych organów docelowych - powtarzane narażenie.
 STOT-SE - Toksyczność dla konkretnych organów docelowych – jednorazowa ekspozycja.
 TWA - Średnia ważona w czasie.
 UN - Narody Zjednoczone.
 UVCB - Złożona substancja węglowodorowa.
 VOC - Lotny związek organiczny.
 vPvB - Bardzo trwałe i bardzo biokumulatywny.

Pełny tekst skrótów P i H, które nie zostały podane w Rozdziałach 2-15:

P331: Nie wywoływać wymiotów
 H227: Ciecz palna
 P210: Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.
 H225: Wysoce łatwopalna ciecz i pary.
 P233: Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty.
 P240: Uziemić/połączyć pojemnik i sprzęt odbiorczy.
 P241: Używać elektrycznego/ wentylującego/ oświetleniowego/ .../ przeciwwybuchowego sprzętu.
 P242: Używać wyłącznie nieiskrzących narzędzi.
 H412: Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
 P305+P351+P338: W przypadku dostania się do oczu: ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Kontynuować płukanie.
 H303: Może być szkodliwy w przypadku połknięcia.
 H318: Powoduje poważne uszkodzenie oczu.
 H401: Przechowywać

Historia

Data wydania / Data przeglądu: 1 Luty 2016 / 1 Marca 2018.

Przygotowane przez: MITASU OIL CORPORATION

Wskaz informacji, które zmieniły się od poprzednio wydanej wersji.

Informacja dla czytelnika: Podjęto wszelkie praktyczne kroki w celu zapewnienia, że niniejsza karta charakterystyki oraz zawarte w niej informacje na temat zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska są dokładne od daty podanej powyżej. Niniejsza karta charakterystyki nie zawiera żadnych wyraźnych ani domniemanych oświadczeń o dokładności lub kompletności danych i informacji. Podane dane i porady mają zastosowanie, gdy produkt jest sprzedawany zgodnie z przeznaczeniem. Nie powinieneś używać

produktu do innego zastosowania bez zasięgnięcia porady od Mitasu Oil.

Obowiązkiem jest bezpieczna ocena i użytkowanie tego produktu oraz przestrzeganie wszystkich obowiązujących przepisów i regulacji. Mitasu Oil nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek uszkodzenia lub obrażenia wynikające z niewłaściwego użytkowania, z innego niż określone w karcie produktu, jakiegokolwiek nieprzestrzegania zaleceń lub zagrożenia związanego z charakterem materiału. Nabywcy produktu przeznaczonego do dostarczenia osobie trzeciej do użytku w miejscu pracy, mają obowiązek podjąć wszelkie niezbędne kroki, aby zapewnić, że każda osoba obsługująca produkt lub korzystająca z niego otrzyma informacje zawarte w tej karcie. Pracodawcy mają obowiązek poinformowania pracowników i inne osoby, których może dotyczyć jakiegokolwiek ryzyko opisane w niniejszej karcie, oraz o środkach ostrożności, które należy podjąć. Możesz skontaktować się z Mitasu Oil, aby upewnić się, że ten dokument jest najbardziej aktualny. Zmiana tego dokumentu jest surowo zabroniona